

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี
อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ

จักรี รุจิจรเดช

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารงานท้องถิ่น

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ และคณะกรรมการ
ควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ ได้พิจารณาปัญหาพิเศษฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ

.....
(.....)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ

..... ประธานกรรมการ
(.....)

..... กรรมการ
(.....)

..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... ผู้อำนวยการวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(รองศาสตราจารย์ ศรีติ สกฤตรัตน์)

วันที่ เดือน พ.ศ.....

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปีครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือสนับสนุนและช่วยผลักดันให้งานชิ้นนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี โดยเฉพาะ เรือเอก ยงยุทธ ยืนยง อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้แนะนำการจัดทำปัญหาพิเศษ ซึ่งท่านได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณประโยชน์อย่างยิ่ง ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงมิได้หากขาดความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่บริเวณตลาดคลองสวน 100 ปี ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณจากใจจริง

จักรี รุจิจรเดช

ชื่อปัญหาพิเศษ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี
อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ จักรี รุจิขจรเดช
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารงานท้องถิ่น)
ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี อำเภอ บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งรวบรวมข้อเสนอแนะ ของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี ซึ่งได้จากการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในพื้นที่บริเวณตลาดคลองสวน 100 ปี จำนวน 268 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม ด้วยสถิติค่า t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่บริเวณตลาดคลองสวน 100 ปี เพศชายและเพศหญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีการศึกษาสูงสุดคือ ประถมศึกษา มีครอบครัวแล้ว ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายในตลาดคลองสวน มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบล คลองสวน อาศัยอยู่ในพื้นที่ระหว่าง 51-60 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเข้า ร่วมประชุม ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดงานประจำปีของศาลเจ้าพ่อคลองสวน ด้าน การร่วมวางแผน ส่วนใหญ่เคยเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการจัดงานประจำปีของศาลเจ้าพ่อ คลองสวน ด้านการเข้าร่วมปฏิบัติงาน/สนับสนุนกิจกรรม ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประมูลสิ่งของใน งานประจำปีของศาลเจ้าพ่อคลองสวน ด้านการร่วมติดตามผลและประเมินผล ส่วนใหญ่เคยร่วม ประเมินผลเกี่ยวกับการจัดงานประจำปีของศาลเจ้าพ่อคลองสวน ด้านการได้รับประโยชน์จาก โครงการ/กิจกรรม ส่วนใหญ่เคยได้รับประโยชน์จากการที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวตลาด คลองสวน สำหรับผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส อาชีพ ภูมิลำเนา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	7
แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	12
แนวคิดเกี่ยวกับตลาด	17
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	19
ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดคลองสวน 100 ปี	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การหาความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ	30
ระยะเวลาการเก็บข้อมูล	31
วิธีการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	31
4	ผลการวิจัย
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี	36
ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี	38
ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี	42
ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน ...	52
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
สรุปผลการวิจัย	53
อภิปรายผล	57
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	65
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	33
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	33
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	34
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส	34
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ	35
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนา	35
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเทศบาล ตำบลคลองสวน	36
8 จำนวนและร้อยละระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี	36
9 จำนวนและร้อยละความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี	37
10 จำนวนและร้อยละระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี	38
11 จำนวนและร้อยละการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ	39
12 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยการทดสอบค่าที (t - test)	42
13 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีอายุต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (one - way ANOVA).....	42
14 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)	43
15 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA)	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)	44
17 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA).....	45
18 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)	46
19 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (one - way ANOVA)	46
20 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีอาชีพต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)	47
21 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีภูมิลำเนาต่างกันโดยการทดสอบค่าที (t - test)...	48
22 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA)	48
23 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)	49
24 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA)	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ตลาดคลองสวน 100 ปี ระหว่างกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตลาดคลองสวน 100 ปี ต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)	50
26 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	51

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 วงจรการมีส่วนร่วม	12
2 ระบบตลาดอย่างง่าย	19
3 กรอบแนวคิดในการศึกษา	26

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University